

Eğitimde Dijital Bir Dönüşüm: Uzaktan Ergen Sağlığı Eğitimi

2021-2022

Bu rapor Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu Türkiye Ofisi destekleriyle hazırlanmıştır. Paylaşılan bilgi ve görüşlerin sorumluluğu tümüyle Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı'na aittir.

Okul Temelli Uzaktan Ergen Sağlığı Eğitimi

1. Programın Arka Planı ve Gelişimi

Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı (TAP Vakfı), 2002 yılından bu yana yürüttüğü Ergen Sağlığı Programı ile çocuk ve ergenlerin cinsel gelişim süreçlerini desteklemekte, doğru sağlıklı davranışları kazandırmaya çalışmakta ve onları bugün ve gelecekte bilinçli kararlar vermeye teşvik etmektedir. Gelişim dönemlerine, ihtiyaç ve beklentilerine uygun bir şekilde basamaklandırılmış sınıf içi eğitimlerle, beden ve cinsiyetleriyle ilgili doğru bilgileri edinmenin ilk adımlarında onlara destek olmaktadır. Daha çok bedensel boyutuyla öne çıkan bir süreci psikososyal boyutuyla da ele alarak sosyal ve duygusal ilişkileri de içeren bir yaklaşımla çalışmaktadır.

2. Uzaktan Ergen Sağlığı Modülleri

Covid-19 pandemisiyle birlikte örgün eğitime ara verilmiş ve uzaktan eğitim yaygınlaşmıştır. Bu durum, TAP Vakfı'nın UNFPA Türkiye desteğiyle uzaktan ergen sağlığı eğitimlerini vermesi için bir fırsat yaratmıştır. Bu kapsamda, uzaktan ergen sağlığı modülleri Prof. Dr. Figen Çok ve Doç. Dr. Emine Cabı danışmanlığında hazırlanarak TAPV Akademi platformunda yayınlanmıştır.

Program ortaokul öğrencileri için dört modülden oluşur:

Bedenimi Tanıyorum: Kadın ve erkek beden yapılarının farklarını ve cinsel organların işlevlerini öğretmeyi amaçlar.

Değişen Bedenim: Ergenlik dönemi değişimlerini ve bu süreçte yaşanan bedensel, zihinsel ve duygusal dönüşümleri açıklar.

Özel Alanım ve Sınırlarım: Bireysel sınırlar, özel alan ve sosyal medyada sınır farkındalığını güçlendirir.

Toplumsal Cinsiyet: Cinsiyet rolleri, kalıplar, eşitsizlikler ve ayrımcılıklara dair farkındalık kazandırmayı hedefler.

Her modül yaklaşık 40 dakikalık eğitim süresine sahiptir ve sınıf düzeylerine göre modüllerin dağılımı yapılmıştır.

3. Pilot Uygulama Bulguları

- ❖ Program, öğrencilerin bedenlerini tanımaları, ergenlik dönemine dair değişimleri anlamaları ve özel alan kavramı konusunda farkındalık kazanmaları açısından bilgi düzeylerini olumlu yönde geliştirmiştir.
- ❖ Başarı oranları; cinsiyet, yaş, okul türü veya sınıf düzeyine göre farklılık göstermemiştir. Bu durum programın kapsayıcılığını ve erişilebilirliğini teyit eder.
- ❖ Psikolojik danışmanlar tarafından doldurulan değerlendirme formlarında eğitim, ihtiyaçları karşılama, materyal kalitesi, sunumlar ve eğitimciler açısından oldukça yüksek puanlar almıştır.

- ❖ Eğitimin en çok fayda sağladığı alanlardan biri de öğrencilerin soru sorabilmeleri ve merak ettikleri konulara güvenli ortamda ulaşmaları olmuştur.

4. Eğitici Eğitimi ve Yaygınlaştırma

Pilot çalışmayı takiben, Şubat 2022’de 4 günlük çevrimiçi eğitici eğitimi düzenlenmiştir. Bu eğitimle psikolojik danışmanlar, TAPV Akademi üzerinden kendi okullarında programı uygulayabilir hale gelmiştir. Eğitici eğitimini tamamlayan bazı danışmanlar, okullarında bu materyalleri kullanarak yüz yüze uygulamalara başlamıştır. Bu uygulamalarda da öğrencilerin bedenlerini tanımaları, ergenlik dönemine dair değişimleri anlamaları ve özel alan kavramı konusunda farkındalık kazanmaları açısından bilgi düzeylerini olumlu yönde geliştirmiştir.

5. Genel Değerlendirme ve Sürdürülebilirlik

- ❖ Uzaktan Ergen Sağlığı Eğitimi, pedagojik olarak güçlü bir zemine sahip, teknik olarak uygulanabilir, içerik açısından etkili bir program olarak değerlendirilmiştir.
- ❖ Öğrencilerden alınan geri bildirimler ve başarı puanları programın etkisini göstermektedir.
- ❖ Eğitici eğitimlerinin düzenli olarak sürdürülmesi ve modüllerin yaygınlaştırılması, programın sürdürülebilirliği açısından kritik önemdedir.
- ❖ TAP Vakfı, ortaokul düzeyinde başlatılan bu süreci, yeni modüllerle daha kapsamlı hale getirmeyi ve diğer kademelere yaygınlaştırmayı hedeflemektedir.